

ENTREVISTA
AMB**Jaume Bartumeu**

EXCAP DE GOVERN

“S’ha iniciat una llarga peregrinació de submissió a la Generalitat”

JAUME BARTUMEU SOSTÉ QUE EL GOVERN NO HA RESPECTAT LA CONSTITUCIÓ DURANT LA GESTIÓ DE LA PANDÈMIA I CRITICA LA “LACRIMAL” DEFENSA D’ESPOT DAVANT “L’AGRESSIÓ A LA SOBIRANIA” D’ESPANYA

ADRIÀ ESTEBAN
Andorra la Vella

Des del Centre d’Estudis i Recerca Social-demòcrata s’ha impulsat *Evolució dels Microestats Europeus* (2017-2020), un estudi del qual l’excap de Govern Jaume Bartumeu n’ha fet part i n’analitza algunes de les lliçons que es desprenen per al futur econòmic i social d’Andorra sense oblidar la pandèmica actualitat que viu el país.

A quines conclusions ha arribat en aquesta comparació entre microestats europeus?

La principal és que Andorra, San Marino, Mònaco i Liechtenstein no tenen futur a l’Europa del 2021 si no assoleixen un bon embrancament amb la Unió Europea. I la pandèmia ens confirma que sols no ens en sortirem. Per tant, no podem continuar encarant la política des de l’òptica de l’alternança de forces. Necessitem un nou model econòmic que vagi més enllà de les properes eleccions.

Andorra busca un acord d’associació. Quins són els pilars fonamentals de la negociació?

Si volem entrar en l’anomenat mercat únic hem d’assumir molts avantatges però també alguns inconvenients. La llibertat de circulació de mercaderies ja la tenim per l’acord comercial, però la llibertat de circulació de persones pot plantejar problemes. Liechtenstein va aconseguir un acord en què no hi ha una simetria en la lliure circulació de persones. I això és el que hauríem de buscar.

Hi ha d’haver línies vermelles durant la negociació?

El Govern del Toni Martí va voler situar una línia vermella en el tabac i no va dedicar prou atenció a la llibertat d’instal·lació de professionals europeus a Andorra, que tindrà unes conseqüències econòmiques importants. Més que línies vermelles, allò important, i no estic segur que s’hagi fet prou, és una gran explicació de la microrealitat d’Andorra. O s’explica bé això i, per tant, els interlocutors de Brussel·les entenen que no som Croàcia, Bulgària o Ucraïna, o la negociació no pot funcionar.

L’excap de Govern Jaume Bartumeu amb el llibre ‘Evolució dels Microestats Europeus’.

FERNANDO GALINDO

On ha de centrar els esforços la delegació negociadora?

L’equip negociador andorrà necessita experiència, ampli assessorament i clara voluntat per definir on volem arribar. Totes aquestes premisses crec que dissortadament no es donen. I, afegeixo, si es vol negociar una qüestió que marcarà el futur de les properes generacions no es pot fer ocultant informació a la ciutadania, als agents econòmics i als grups parlamentaris.

Precisament, els grups parlamentaris van escenificar un acord polític i Riba va fer una ronda de reunions per acostar la informació a la ciutadania...

És una versió calcada a l’acord polític que nosaltres havíem negociat amb Toni Martí i Gilbert Saboya el 2015 i que vam haver de suspendre perquè no hi havia lleialtat en el traspàs d’informa-

ció. Ara tenim com a secretari d’Estat d’Afers Europeus un bon comercial i un especialista en PowerPoint. Va fer una ronda per les parròquies per explicar el que són les institucions europees. Doncs moltes gràcies per la divulgació, però el que el país necessita és parlar del futur econòmic d’Andorra.

Una de les lliçons és que no som aliens al nostre entorn i que en la gestió de la pandèmia es requereix la coordinació amb els països de l’entorn...

El problema que tenim és que actualment l’orientació del Govern no és d’un fidel respecte a l’esperit i la lletra de la Constitució ni dels desenvolupaments que se’n van derivar, com és el tractat trilateral d’amistat i bon veïnatge entre el Principat d’Andorra, la República francesa i el Regne d’Espanya, que diu que

les qüestions de cooperació s’han de tractar entre els estats. A partir d’aquí, demanar des de l’ajuntament de la Seu d’Urgell, o d’Organyà o d’Oliana que Catalunya ens assimili és no respectar la Constitució. És no saber que, per molt que els confinaments els puguin decidir les autonomies, les fronteres depenen de l’Estat. I el que hauria d’haver fet Andorra és parlar amb el seu homòleg. No s’ha fet i s’ha iniciat una llarga peregrinació de submissió a la Generalitat de Catalunya que ha tingut uns resultats tan catastròficament evidents que m’abstindré de comentar per caritat.

Insisteix que ens hem oblidat de mirar cap a França...

Ja des d’abans de la pandèmia semblava que aquí manava Espanya i, més concretament, de terminat govern de Madrid. És

El secretari d’Estat d’Afers Europeus és un comercial especialitzat en PowerPoint

un error garrafal no entendre que qui ens ha d’aguantar és l’equilibri institucional entre els dos grans països veïns. No buscar un acord estratègic amb França és una equivocació. Per tant, el que demanem és que es reconduï aquest desequilibri del sud, i jo diria que del sud-est, perquè França ens pot ajudar en moltes coses.

Doncs tornem a estar assimilats a l’Alt Urgell...

Ja tenia un entristiment generalitzat sobre la gestió institucional absolutament lamentable però veig que es persisteix a no voler situar-se en el marc constitucional. I no només em sap greu, sinó que he de dir això tindrà gravíssimes conseqüències per a les institucions andorranes.

En què s’ha de traduir?

No sé en què s’ha de traduir, però el que és clar és que el Govern ha degradat el nivell de relació institucional de l’Estat amb els països veïns.

Amb Espanya hem tingut l’enfons d’Unides Podem i l’etiqueta del paradís fiscal...

En una situació com la que hem viscut, on un dels partits que té representació al govern d’Espanya agraïeix la sobirania andorrana i en fa una amenaça absolutament forassenyada, el que és lamentable és la reacció del cap de Govern amb una roda de premsa lacrimal. El Govern havia de convocar públicament l’ambaixador d’Espanya a Andorra i requerir-lo perquè Espanya fes el favor de respectar l’acord de cooperació i d’amistat. I no em consta que s’hagi fet. I segon, el que s’hauria d’haver fet és una manifestació clara d’explicació, però no genèrica, de tot el que hem fet des de l’any 2009. Si algú ens ha de posar i treure d’alguna llista no és un partit que estigui al govern d’Espanya sinó l’OCDE o la Unió Europea.